

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. rugėjo mėn. 11 d., sekmadienis ♦ Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 73 (509)

LAIKU ATLIKTI KUKURŪZŲ SILOSAVIMĄ!

Rajono kolūkiuose prasidėda kukurūzų derliaus nuėmimas ir silosavimas. Tai — didelis ir svarbus darbas, todėl jį atlikti reikia laiku ir labai gerai. Pagal Lietuvos TSR Žemės ūkio Ministerijos nutarimą kukurūzų derlių, kuris nesulaiks pieninio-vaškinio burbuolių pribrendimo, reikia nuimti jau dabar, nedelsiant, kad tuose plotuose galima būtų sėti žiemenklyus.

Eilėje kolūkių jau vykdomi silosavimo darbai. Karolio Poželos vardo kolūkis nuėmė ir susilosavo visą kukurūzų žaltąja masę. Nenuimtas derlius tik iš tų plotų, kurie sulaunks pieninio-vaškinio burbuolių pribrendimo. Tranšėjos čia iengtos gerai, silosavimo darbai atlikti rūpestingai.

Neblogai organizavo kukurūzų nuėmimą ir silosavimą Mičiurino vardo kolūkis. Kukurūzų derlius nuimamas keramomis mašinomis. Laikui ir organizuotai atlieka kukurūzų nuėmimo ir silosavimo darbus „Duokiškio“ kolūkis.

Pradėti silosavimo darbai „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje. Bet čia silos gaminamas paprastose duobėse. Per visą vasarą kolūkio valdyba nesirūpinė tranšėjų statyba, o dabar priversta gaminti silos netinkamose duobėse.

Neatsakingai buvo žiūrima į siloso tranšėjų statybą vireso eilėje rajono kolūkių. Kolūkio valdybos dar neįsiųmonina, kad geras silos bus tik tada, jei jį užraugsimė tvarkingai iengtose ir išcentuotose tranšėjose. Stai, pavyzdžiu, „Artojo“ ir „Švyturio“ kolūkuose kukurūzus jau reikia nuimti, o tranšėjos dar nebalgtos iengti. Visiskai bloga padėtis „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje. Siloso tranšėjos čia paverstos žvyrduobėmis.

Nuimant ir silosuojant kukurūzus, kolūkiams į pagalbą turi ateiti partinės ir komjūnimo organizacijos, MTS, žemės ūkio specialistai.

Nė vienas kukurūzų stiebas neturi likti nenuimtas ir nesusilosuotas — tuo turi vadovautis savo darbe kukurūzų auginimo grandžių nartai, gyvulininkystės darbuotojai ir visi kolūkiečiai.

Laikui nuimias ir gerai susilosuotas kukurūzų derlius iugalins aprūpinti gyvulius vertingu pasauli, pakelti ju produktyvumą ir padidinti gyvulininkystės produktų gamybą.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo /sakas

Dėl kasmetinės „Statybininko dienos“ šventės įvedimo

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria: Ivesti „Statybininko dienos“ šventę.

„Statybininko dieną“ švęstai kasmet rugpjūčio mėnesio antrajį sekmadienį.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

K. VOROSILOVAS

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius

N. PEGOVAS

Maskva, Kremlis,
1955 m. rugėjo 6 d.

MŪSŲ RAJONO SAVAITĖ

Apsvarstyta naujojo penkmečio planas

Praėjusių savaitę valstybiniu vilnonių audinių fabriko „Nemunas“ dirbančiųjų kolektivas apsvarstė ir vienigai priėmė 6-ojo penkmečio planą. Planė numatyta žymiai išplėsti pagrindinius fabriko cechus, papildyti juos naujais iengimais ir staklėmis. Didelis dėmesys plane skiriamas techninės pažangos ir gamybos specializavimo kėlimo klausimams.

P. Pušauskas

Kultūringai aptarnauja pirkėjus

Pirkėjų pagarbą ir dėkinumą kultūringu jų aptarnavimu nusipelnė visa eilė rajono prekybos darbuotoju. Tai — kultūriniai prekių parduotuvės pardavėja drg. Šliaušienė, pramoninių prekių parduotuvės pardavėja drg. Šakalienė, gastronomo pardavėjas drg. drg. Rinkevičienė, Jevstafejeva ir Šubelytė ir „Ragelių“ bei Salomėjos Nėries vardo kolūkių parduotuvė vedėjai drg. drg. Šermukšnis ir Ragelis. Minėti prekybos darbuotojai kiekvieną mėnesį ižykdavo ir žymiai viršija planus.

F. Petrus

Naujos kultūros įstaigos

trys naujos kaimo bibliotekos atidarytos Rokiškio MTS, Liudo Gilos vardo ir Salomėjos Nėries vardo kolūkuose. Šiuo metu jau pasiskirti nauji lėliųtekų vedėjai, naujos kultūros įstaigos aprūpintos pataipomis. Artimiausiu laiku bibliotekos gaus naujų knygų paskiras.

Nuo rugsėjo 15 d. naujai atidarytos kultūros įstaigos pradės normalų skaitytojų aptarnavimą. J. Vilutienė

PASKAITOS MOKSLIEVIAMS

Rokiškio 1 ir II vidurinėse mokyklose šioms dienomis buvo paskaitytas visa eilė naujų paskaitų. Paskaitas įskaitė LLKJS CK lektorai drg. drg. Springys ir Koločka. Po paskaitų lektorai atsakė į visą eilę klausimų, kuriuos liems pateikė klausytojai.

J. Kalnelyte

Juodupės darbo jaunimo vidurinėje mokykloje

Šiemet Juodupės darbo jaunimo vidurinėje mokykloje mokosi 42 darbininkai ir kolūkiečiai, kurie nutarė neatsitraukdami nuo pagrindinio darbo užbaigtų vidurinę mokyklą. Besimokančių tarpe — vilnonių audinių fabriko „Nemunas“ sandėlininkas drg. Nuoboras, verpimo-karšimo cecho brokuotojas drg. Stalionis, saskaitybos darbuotoja Šlekytė ir kt. XI klasę lan-

ko „Žvaigždės“ kolūkio narys drg. Povilavičius, žemesnės klasės mokosi „Aušros“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai broliai Jonas ir Antanas Raupiai, „Švyturio“ kolūkio narys Stefa Bludžiūtė ir kt.

Darbo jaunimo vidurinės mokyklos moksleiviams su teiktos palankios sąlygos mokymuisi.

B. Vaitoška

Ruošiasi gyvulių žiemojimui

„Ragelių“ kolūkyje sparčiai ruošiamasi gyvulių žiemojimui. Cia baigtą naujos tipinės 120 galvų talpos karvidės statyba, remontuojamos kialuidės. Baigiamama statyti nauja 250 m³ talpos tranšeja

silosui, kur bus užraugtas kukurūzų silosas.

Statybos darbams vadovauja prityrės savo darbo meistras Alfonsas Maciūnas,

P. Keršulis

Melžėjų socialistinis lenktyniavimas

Išjungustos į rajono melžėjų socialistinį lenktyniavimą už karvių produktyvumo kėlimą, kolūkių melžėjos atstekė žymią laimėjimą. Metinį pleno primelžimo planą žymiai viršijo „Gegužės Pirmostos“ kolūkio melžėjos E. Tumaitė ir J. Bendoriene, „Žvaigždės“ kolūkio — A. Minkevičiutė ir P. Minkevi-

čiūtė, „Aušros“ — O. Rušenaitė ir E. Pumputienė, „Duoikiškio“ — S. Mekuškaitė ir kitos.

Pirmaujančios rajono kolūkių melžėjos ir toliau sekmingai kovoja už gyvulių produktyvumo kėlimą, už tvirtą pašarų bazés sudarymą.

I. Pečiulyte

ŽINIOS IŠ LAUKŲ

Panemunėlio MTS nepanaudoja technikos linarūtės darbuose

Sékminges linų derliaus nuėmimas priklauso, visų pirma, nuo to, kaip linarūtės darbuose panaudojama priešakinė tarybinė technika. Linų rovimas — vienas iš sunikausiu žemės ūkio darbų ir į jo mechanizavimą būtina atkrepli ypatingą dėmesį.

Bet to nesuprantia, arba nenori suprasti Panemunėlio MTS vadovai. Nuimant linų derlius, čia beveik nepanaudojami linų rovimo kombainai ir linarovės mašinos.

Kodėl taip atsitiko? Eilės zonos kolūkių buvo bandyta pradėti linų rovimą kombainais ir mašinomis. „Jaunios gvardijos“ kolūkyje paleistas į darbą linų rovimo kombainas ne rovė, bet draikė linus. Tas pat atsitiko ir „Atžalyno“ kolūkyje su linarovės mašina. Užuot pateiskoje blogo technikos darbo priežasčių ir priemonių joms pašalinti, MTS vadovai numojo į šį svarbų reikalą ranka.

Panaudosime kombainus ir linarovės mašinas linų galvučių šukavimui — ir jo mums užleks, — nutekė

jie. — Juk mes ne kalti, kad linai išauga nevienodi — kur didesni, kur mažesni, ir technikos jų nuėmimui panaudoti negalima.

Ir Panemunėlio MTS zonas kolūkių žemdirbių buvo priversti linų derliaus nuėmimą vykdyti rankomis. O gattinga technika stovi nenaudojama be darbo. Stovi tik todėl, kad MTS vadovai nuspindė, jog linų rovimo technikos negalima panaudoti mūsų rajono sąlygomis.

Bet to tikrumo nėra. Eilės Rokiškio MTS zonos kolūkių laukuose sékminges dirba linų rovimo kombainai ir linarovės mašinos. Prityrė mechanizatoriai įrodė, kad linus rauti mašinomis spartu ir lengva.

„Naujo gyvenimo“ kolūkyje su linarovės mašina. Užuot pateiskoje blogo technikos darbo priežasčių ir priemonių joms pašalinti, MTS vadovai numojo į šį svarbų reikalą ranka.

drg. Žalys sékminges rauna linus trečioje laukininkystės brigadoje.

Kame gti mechanizatorius drg. Žalto pasiekimo laidas? Drg. Žalys jau nebe pirmus metus dirba prie linarovės mašinos ir gerai ją pažsta. Jis rūpestingai prizūrė savo mašiną, neprileidžia gedimų. Atstžvelgdamas į tai, kokius linus teks rauti, drg. Žalys prieš pradėdamas darbą nustato reikiamu aukščiu diržus.

O kodėl Panemunėlio MTS mechanizatoriams, dirbantiems prie linų derliaus nuėmimo, nepasimokyti iš drg. Žalio patyrimo, nepasekti juo?

Linarūtės darbai dar neipusėjo rajono kolūkuose. Sékminges jų atlikimui didelę reikšmę turi našus mašinų panaudojimas linų rovimi. Ypač tai liečta Panemunėlio MTS, kur linų rovimo kombainai ir mašinos stovinėja be darbo arba panaudojami tik linų galvučių šukavimui.

A. Liepintis

ARTIMIAUSIU LAIKU UŽBAIKIME ŽIEMKENČIŲ SĒJĄ!

UŽ GAUSŲ ŽIEMKENČIŲ DERLIŪ

Gausų žiemkenčių derlių pagrindinai nulemia pūdymų paruošimo kokybę, patrešimas ir, svarbiausia, savalaikis ir aukšta kokybė sėjos atlikimas. Šiam uždavinui teisinių išspręsti mes skiriame pagrindinį dėmesį.

Dar pavasario sėjos metu pradėjome ruošti pūdymus, išskirtus žiemkenčiams. Jų ruošimo ir priežiūros neužleidome ir vasaros metu. Laiku organizavome pūdymų kartojimą bei akėjimą. Visa tai sudarė galimybes piktžolių išnaikinimui ir neleido jidžiuti dirvai. Tokiu būdu mes paruošėme 230 ha pūdymų. Tačiau šio dirvos kiekio mums neužtenka visiems žiemkenčiams pasėti. Todėl organizavome papildomą dirvos paruošimą sėjai. Dėl didelių sausų vasaros metu išgedo kūkuružų pasėlių. Šiuos plotus naujai ariame ir sėjame rugius. Be to, žiemkenčiams ruošiame dalį tos žemės, kur jau nuimtos vasarinės kultūros. Žemės paruošimui panaudojama kolūkyje esanti MTS technika. Mažesniems plotams paruošti yra išskirta 17 artojų.

Geram sėjos atlikimui labai svarbu aukštos kokybės

* * *
P. KAŠUBA
. Socializmo keliu kolūkio agronomas
* * *

séklas paruošimas. Lygiagrečiai su derliaus nuėmimu organizavome brigadose naujojo žiemkenčių derliaus kūlimą ir valymą. Kadangi kolūkyje yra tik 2 kultamosios mašinos, todėl kūlimą vykdome paeiliui brigadomis: paruošus reikalingą séklas kiekį vienoje brigadoje, kūlamoji mašina perkeliama į kitą brigadą ir t. t. Tas užtikrina darbo jėgos taupymą ir netrukdo vykdyti kitus lauko darbus.

Siekiant užtikrinti teisingą žiemkenčių séklas išsėjimą į kiekvieną hektarą, prieš sėjai patikrinome visos séklas dailumą.

Sėjos darbus organizuojame kartu su žemės paruošimu. Paruoštą dirvą nedelsiant apsejame ir kartu atliekame jos akėjimą. Sėjai panaudojame 2 traktorines sėjamasių mašinas. Traktorininkai drg. drg. Vikanis ir Matulis, gerai prižiūrėdami techniką, užtikrina normalų darbą ir kasdien apsėja po 20 ir daugiau ha-

dirvų. Tuose plotuose, kur sėjų atlikti traktoriais yra sunku, jų vykdome rankomis.

Reikia pasakyti, kad sekmingas sėjos atlikimas labai daug priklauso nuo teisingo darbo organizavimo ir darbo drausmės. Mūsų kolūkyje šiam klausimui yra skiriamas rimtas dėmesys. Visi darbai numatomi iš anksto, išskiriame reikalingi žmonės mašinos aptarnauti, grūdamis pristatyti, sėti rankomis ir t. t. Visa tai užtikrina mums galimumą pradėti sėjos darbus 6 valandą ryto ir baigti jau sutenus.

Gerai organizuoto darbo dėka III tr VI laukininkystės brigados, vadovaujamos brigadininkų drg. drg. Ruželės ir Čiučelio, baigė žiemkenčių sėjai, viršydamos planą 18 ha. Gerai padirbėjo sėjos darbuose kolūkietai drg. drg. Valius ir Bonifacas Kirstukai, R. Skardis, J. Kirstukas ir eilė kitų.

Šiuo metu sėjos darbai einančių pabaigai ir kitose laukininkystės brigadose. Laiku trageriai kokybe atlikę žiemkenčių sėjai, mes padėsime tvirtą pagrindą gausiam sekancių metų derliui.

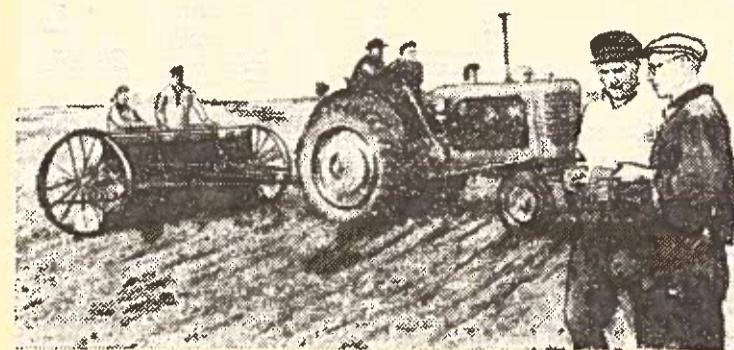
Organizuoti vykdinti sėjai

Šiais metais Salomėjos Neries vardo žemės ūkio arteliers kolūkiečiat numatė apsėti žiemkenčiais 260 hektarų generalį idirbtus ir patreštos žemės. Iš rudens žemdirbiai buvo paruošę 154 ha žemės. O likusiu pūdymų paruošimas sėjai vykdomas labai lėtai. Teparošta sėjai vos 50 ha. 56 hektarai žemės, skirtos žiemkenčiams, dar užimti kūkuružų pasėliais. Sunku tikėtis, kad čia bus sulaukta pieninto-vaškinio burbuolių pribrendimo. Bet kūkuružų pasėliai dar nepiaunami dėl tos priežasties, kad kolūkyje neleistinai buvo užvilkinti silosinių įrenginių statyba.

Žiemkenčių sėja čia vykdoma neleistinai lėtai. Labai mažai šiame darbe panaudojami visuomeniniai arkliai. III-oje laukininkystės brigadoje, nors rugių derlius nuolaukų nuimtas jau seniai, tačiau žemė iš po rugių žiemkenčių sėjai tepradėta ruoštinti dabar. Kolūkyje yra dvi Rokiškio MTS traktorinės sėjamasių, tačiau dėl dažnų traktorių ir sėjamų gedimo jos dažnai stovinėja. Jau kuris laikas laukų darbuose nedalyvauja traktorininkų Milaknio ir Cibulino traktorių.

Kolūkio valdyba ir dirbančių žemės ūkio specialistė drg. Mickytė privalo susirūpinti žiemkenčių sėja ir vykdinti ją organizuočiai.

Br. Pašauskaitė

Dotnuvos rajono M. Melnikaitės vardo kolūkyje masiškai sėjami žiemkenčiai. Jų plotas šiais metais bus 120 hektarų didesnis, negu priešais metais. Sėjų vykdė Dotnuvos MTS mechanizatorai. Nuotraukoje: žiemkenčių sėja M. Melnikaitės vardo kolūkyje. Pirmame plane – III-osios laukininkystės brigados brigadininkas V. Jačiūnas (kairėje) ir MTS saskaitininkas S. Polinauskas.

L. Morozovo (ELTA) nuotrauka.

Taip dirbtai negalima

Jau trečia savaitė „Stalino kelio“ kolūkyje stovi traktorius DT-54.

Kodėl traktorininkas Puknys, kuris dirbo šiuo traktoriu ir pasižymėjo puikiu, sažiningu darbu, priverstas taip ilgai stovėti šiuo atsakingu sėjos laiku?

Traktorius neturi viškry. MTS irgi jų neturi. Viškrambs pirkli reikalingi pinigai, o MTS juos jau išeikvojo remontui, kuris buvo atliktas nekokybiškai ir jų nuolat reikėjo kartoti. Kolūkis, užinteresuotas kuo skubiausiu darbų atlikimu, viškrambs pirkli išskyre pinigus iš savų lėšų, bet MTS vis delsia, gaišina tokį brangų laiką.

„Stalino kelio“ kolūkyje yra ir daugiau traktorių. Bet ir tie dažnai stovinėja. Traktorius KD-35, kuriuo dirba traktorininkas Šeškus, dvi savaitės prastovėjo dėl siurblio reguliavimo, paskui plūgo priešinį ratą taisė vėl ištisą savaitę. Traktorininkai dėl visiškai smulkaus gedimo nukeliauojant MTS, turi sugaisti višą dieną, arba ir daugiau. Žinoma, kaip galima greit susitarkyti MTS dirbtuvėse, jei ten darbininkai nepakančiamai aprūpinli rankais. Traktorininkas turi laukti ištisą dieną, kol jam suvirins nors ir mažiausią detaļą.

MTS po remonto išleido traktorius su blogomis, netinkančiomis dalimis. Vežimelių spyruokles, kur reikėjo klietę, sudėjo minkštasis. Jau darbo eigoje, išvažiavę į kolūkį, traktorininkai turi susirankioti linkamas dalis ir atlikti remontą. Todėl ir gaunasi stovinavimas.

Blogai rupinasi MTS ir kombainais. „Stalino kelio“ kolūkyje dirbantis kombaininkės Diržytės kombainas rugėjo 8 d. nuplovė vos arus todel, kad nuolat gedo švytuoklę. Ją paga-

minti – darbas nesudėtingas, reikia tik parinkti gerą medžiagą, tačiau MTS tuo nepasirūpino.

Panašiems reiškiniams turi būti, pagaltau, padarytas galas, kombainus reikia aprūpinti atsarginėmis dalimis, kad nereikėtų nuolat važinėti jų į MTS dirbtuvės ir gaisinti brangų laiką.

Dažnai traktorininkams padauda kolūkio kalvis Grižas. Traktorius vietoje pataisomas greičiau, nereikia važinėti į MTS, bet nei kolūkis, nei MTS už šią pagalbą kalviui neatlygina, o kalviui nėra suinteresuotumo dirbtai. I tai turi atkrepti dėmesį kolūkio valdyba.

Dabar, kada reikia kuo skubiai užbaigti žiemkenčių sėjai, išnaudoti darbuli svarbu kiekvieną minutę. Traktorininkai mielai sutiklų arti ir naikti. Bet MTS neaprūpino traktorių prožektoriais, arba į prožeklorus įdėjo nelinkamas lemputes – kur reikėjo 6 voltų, įdėjo 12, o šitaip dirbtai irgi negalima. MTS turi daug senų prožektorių, kuriuos galima būti atremontuoti ir panaudoti, bent jau dabar ištaisyti padėtį.

Daugelyje vietų traktoriais dirbtai sunku, žemė perdžiūvusi ir nebėlenda noragai. Žinoma, čia kalta sausa vasara, bet kolūkio valdyba apie tai nepagalvojo ir blogai suplanavo arimo darbus. Anksčiau traktoriai arė pievas, kai tuo tarpu būtų galėję pirmiausiai arti sausesnėse vietose, kol dar jos nebuvovo perdirbtuvė, o pievas įdirbtai pasuki.

Mūsų rajono žemdirbiai kovoja, kad žiemkenčių sėja butų atlikta graciāliu ir geriau, kad kolūkiai gautų didesnį derlių. Argi Rokiškio MTS nesupranta, kad jos parama kolūkiams turi būti rūpestinga ir tvirta?

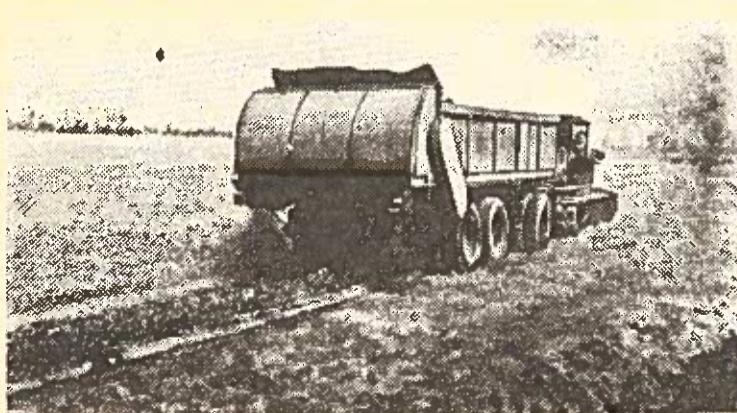
A. Deksnytė

Mechanizatorių parama

Liudo Gires vardo kolūkyje sparčiai vyksta žiemkenčių sėja. Žymiai paramą kolūkiečiams teikia Rokiškio MTS mechanizatorai, vadovaujami traktorinės brigados brigadininko drg. V. Pašakarnio. Traktorininkai drg. drg. Tu-mėnas, Kavoliūnas, Baltušis

ir Lašinskas, kovodami už savalaikį pūdymų paruošimą ir žiemkenčių sėjos atlikimą, nuolat kelia atliekamų darbų kokybę, neprileidžia traktorių gedimo. Mechanizatorai kasdieną įvykdė ir viršija traktorinių darbų planą.

J. Mikuckas

MASKVOS SRITIS. Vyskovskio rajono kolūkuose vežamos trašos į paruoštus žiemkenčių sėjai pūdymus. Vyskovskio MTS mechanizatorai eileje kolūkių jau išvežė dešimtis tonų durpių komposto. Nuotraukoje: mechanizuotas durpių komposto išbarstymas Gegežės Pirmosios vardo kolūkio laukuose.

P. Skverniukovo (TASS) nuotrauka.

Kā duoda dirvonuojančių ir plėšininių žemų įsisavinimas

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė iškėlė uždavinį artimiausiais metais gauti šalyje 10 milijardų pūdų grūdų per metus. Svarbiu ūždavinį, yra dirvonų ir plėšininių įsisavinimas.

Mūsų arteleje yra didžiuliai dirvonų ir plėšininių masyvai. Tačiau iki paskutinių metų šios žemės buvo beveik ne-naudojamos. Igyvendindamas partijos ir vyriausybės nurodymus dėl smarkaus žemės ūkio pakėlimo, kolūkis „Nauja žiznė“, Belovodsko MTS padedamas, žymiai išplėtė savo pasėlių plotus. 1954 metais mes pasėjome 3.186 hektarus grūdinių ir ankštinų kultūrų, tuo tarpu plane buvo numatytas pasėti 2.927 hektarus.

Prisilaikydami visų agrotechnikos reikalavimų, mes išauginome po 23 centnerius grūdinių kultūrų iš kiekvieno hektaro. Vasarinių kviečių iš 2.028 hektarų ploto buvo gauta po 24,7 centnerio iš hektaro, o soros iš 559 hektarų ploto — po 24,6 centnerio iš hektaro. Artelė gavo apie 439 tūkstančius pūdų duoninių javų. Tai leido mums žymiai sustiprinti savo vi suomeninį ūkį, pakelti jo prekingumą.

Grūdinių kultūrų pasėlių plotų padidinimas suariant naujas žemes, atkakli kova už derlingumo pakeliamą,

visa tai pristodėjo prie artelės pajamų padidėjimo. Praėjusiems metais bendros kolūkio pajamos sudarė 3.279.889 rublius. Kolūkiečiams už kiekvieną darbadienį buvo išduota po 4 kilogramus grūdų ir po 10 rublių pinigais. Arte lės nario Pavlo Grančiako ūkio išdirbtus darbadie nius gavo apie 8 tonas grūdų ir 20 tūkstančių rublių pinigais. Piemens Makaramo

T. NASELENKO
Kazachijos TSR Pavlodaro srities Iryšskojės rajono kolūkio „Nauja žiznė“ laukininkas

PEDAGOGINĖMIS TEMOMIS

AR TEISINGAI ELGIAMĖS?

Auklėti — reiškia skieptyti, gero elgesio įgūdžius, reiškia mylėti tą, kurį auklėjam, reiškia negailėti jėgų, kiekvienu savo žingsniu, poelgiu ir bet kuriuo laiku sudrausti ir perspėti neteisingai besielgiantį. Nuo to, kaip ir kas auklėja, labai daug priklauso. Mes, tarybiniai žmonės, pašaukti auklėti naują žmogų, laisvą nuo buržuazinės ideologijos liekanų pasireiškimo, tvirtą ir stiprū žmogų savo valioje, einantį į komunizmą.

Auklėjimo procesas — tai sudėtingas eilės priemonių ansamblis, ir tame nera smulkmenų — viskas tame svarbu ir neantraciliška.

Visuomenė, kurioje brėsta žmogus, jam daro stiprlausią jėgą auklėjimo reikale — lemiamą.

Bet ne visada būna taip, kad mes, ečinių visuomenės nariai, laiku reaguojame į vaikų — mokyklinio ir iki-mokyklinio amžiaus — elgesį. Noriu duoti keletą pavyzdžių, kurie aiškiai parodo, kaip vadinamos „smulkmenos“ kartais paverčia niekais didelių auklėjimo darbą.

Man teko matyti, kaip viešoje vietoje, susitaipinę greta suaugusių žmonių, mažamečiai vaikų — lošė kortomis iš pinigų. Jų nepastebėti buvo negalima. Pro šalį praeidavo žmonės įvairiausio amžiaus ir profesijų, jų tarpe pedagogai,

tačiau niekas šių vaikų neperspėjo. Argi šie žmonės negali suprasti, kad žalingas išprotis galli virsti jaunu žmonių tikslu, vedančiu į nusikaltimą kelią?

Atskiri prekybos darbuotojai pardavinėja 12–14 metų paaugliams cigaretes ir papi-

LAIŠKAI REDAKCIJAI

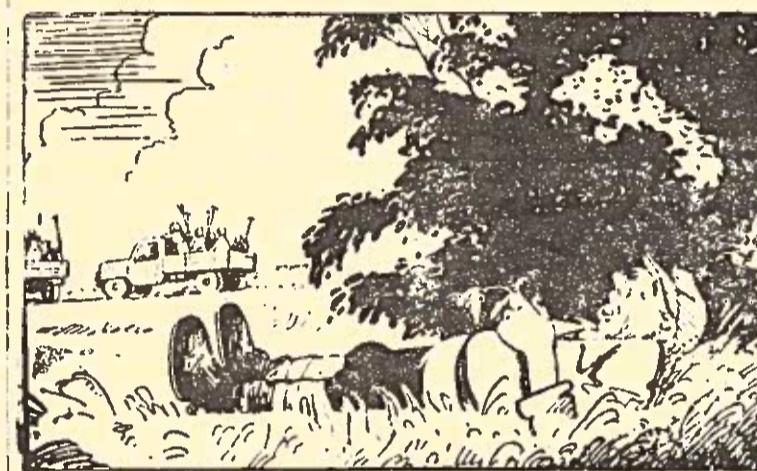
Pagerinti klubo-skaityklos dárba

„Pergalės“ kolūkio klubas galėjo paskaityti laikraščių ir skaitykla neatlieka tos pa-skirties, kurią turi allikti kai-mo kultūros įstaiga. Klubo-skaityklos vedėja Ona Kirsukaitė nepraveda kolūkiečių tarpe jokio politinio-masino darbo, neorganizuja kultūringo kolūkio jaunimo poilsio praleidimo.

Be to, klubas-skaitykla daž-nai buna uždaryta. Štai, rug-piučio 28 d. kolūkiečiai ne-

„Aušros“ kolūkio H-osios laukininkystės brigados koto-ukietis Romas Butėnas vengia dirbti kolūkio laukuose, vaiz-duoja sergantį. Nuo metų pradžios jis turi išdirbtę vos... 3,2 darbadienio. Atsižvelgdama į jo sveikatos stovę, kolūkio valdyba norėjo paskirti jį saugoti visuomeninių ver-želių, bet jis atsisakė. Jo žmona Adėlė neturi išdirbusi nė vieno darbadienio.

(Iš skaitytojų laiškų).

Jo norai yra paprasti:
jis ilstsi lada, kai dirba kitti.

S. Kuzmino piešinys

Nereguliariai atsilanko kinas

Š. m. rugpičio 27 d. „Socializmo kelio“ kolūkyje tu-rejo būli demonstruojamas kino filmas „Voločajevkos dienos“. Vietos kultūros darbuotojai iš anksto išreklamavo šį filmą, tačiau kilnojamas kinas į kolūkį tą dieną visai neatvyko. Neatvyko jis ir rugsėjo 3 d., kada turėjo būti demonstruojamas kinofil-

mas „Kapitono Granto vaidai“.

„Socializmo kelio“ žemės ūkio arte lės kolūkiečiai pasipiltinę tokiu nereguliariu klinoméchaniko Dauderio lankymusi su naujais kinofilmais

kinofilmą, tačiau kilnojamas

kinas į kolūkį tą dieną visai neatvyko. Neatvyko jis ir rugsėjo 3 d., kada turėjo būti demonstruojamas kinofil-

mas „Rajko sekretorius“.

V. Jankauskaitė

D. KAIRYS PRIE GIMTOJO EŽERO

Melsva banga
Isiremia į krantą.
Pasidabina
Vériniai putų.
Cia mano ežeras,
Prie jo gyventa
Ir daug praljeta
Asarų karčių.

Skurdžios tūšnelės
Pažaliaves stogas,
Apdriskęs vaikas,
Dvarponio banda...
Melsvoj bangelėj
Atspindėjo sloganai
Skurdi gimtinės
Kaimo aimana.

Šiandieną ežeras
Linksmai teškena,
Jėga jo trykšta
Elektros laidais
Tik atminimuos
Liaudis vargą mena
Tarp šių krantų
Buojusį kadais

NAUJIOS knygos

D. Budrys. Gyventojų pertekliaus teorija" imperializmo tarnyboje. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 76. Rb. 0,70.

M. Eglinis. Naujo ieškotojai. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 50. Rb. 0,75.

N. V. Medvedavas. Marksistinė-lénininė atispindėjimo teorija ir 1. P. Pavlovo mokymas apie aukštąjį nervinę veiklą. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 124. Rb. 1,45.

K. Gladkovas. Televizija. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 261. Rb. 5,20.

A. P. Lebedevas ir A. V. Epifaneva. Ką pasakoja akmenys. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 53. Rb. 0,90.

V. A. Možajevas. Keturiadasimt metų agronominio darbo. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 185. Rb. 3,00.

J. M. Epštinas. Grūdų valymo ir džiovinimo mechanizavimas. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 43. Rb. 0,70.

P. M. Burda. Jašinėnų kiaulininkystės tarybinis ūkis. 1955 m. Valstyb. polit. ir mokslo lit. I-kla, psl. 46. Rb. 0,65.

Rokiškio knygynas

labai blogai, kai jieems suteikiama aplinkybės nuelti slidžiu, aukštai moralei pavojingu keltu.

Galima duoti daugelį pavyzdžių, kurie kalba apie tai, kad pas mus dar neviesti darbuotojai, ne visi téval, ne visi visuomenės nariai reiklamai rūpinasi vaikų auklėjimu. O auklėti reikia ne tik mokykloje, bet ir namie, gatvėje. Jeigu paauglys elna, rūkydamas cigaretę, ktekvėnas praeivis ji galėti perspėti, ir jis gédysis daugiau rūkyti. Tuo pačiu bus dėdelė parama pedagogams.

Taigi, ar teisingai daro tie žmonės, kurie galvoja, kad vaikų auklėjimu turt uzstytini tik mokykla ir téval, kad tai ne yu reikala. Atšku, kad ne. Auklėjimas — bendras reikala, ir tik bendras darbas duoda gertaustus vaistus.

S. LEBEDEVAS
Rokiškio III-os vidurinės mokyklos mokytojas

KRITIKA IR BIBLIOGRAFIJA

Klerikalizmas — liaudies priešas

Nesenai iš spaudos išėjusi brožūra „Antinacionalinė lietuviškųjų klerikalų politika“^{*)} pateikia nemaža faktinės mėdžiagos apie tiksliųjų lietuviškųjų klerikalų veidą tais laikais, kai buvusieji Lietuvos šeimininkai — svetimieji ir savieji išnaudotojai — teikė bažnytininkams plačiausią veikimo laisvę apgaudinėti ir plėsti liaudį.

Skyriuje „Lietuvos klerikalų išdavystės carizmo laikais“ pateikioti faktai liudija, kad visi carai labai vertino savo sajungininką — lietuviškųjų klerikalų ir kiekviena proga stengdavosi jiems atsižygti už ištikimybę. Antai, kai Nikalojus II vos tik įkopė į imperijos sostą, klerikalų ideologas kunigas Dambrauskas — Jakštės raše: „Jaujas tasai valdovas, nors dar neseniai paėmė viešpatystės rėdą į savo rankas, vienok nemaža gero jau padarė dėl mūsų kampo“.

Tad kokios gt prtežastys, dėl kurų lietuviškieji klerikalai taip uolai tarnavo carizmui? I ši klausimą jau tuomet, klerikalizmo siautėjimo laikais, ryškū ir teisingā atsakymą davė V. Mickevičius-Kapsukas: „Jie žino — jet bus „tvirta“ caro valdžia, jei tai valdžiai žmonės prieštarauti nedrīs... tuomet kungių galybė neis silpnyn, o dar stipry... Dėl to musų kungių ir garbino caro valdžią, dėl to taip vergiškai lenkė prieš ją galvas...“

Vakarų imperialistams bei

^{*)} J. Jurkūnas, D. Levinauskas. Antinacionalinė lietuviškųjų klerikalų politika. Valst. politinės ir mokslo literatūros leidykla 1955 m. 88 psl.

Skyriuose „Klerikalizmas ir moteris“ ir „Jaunimo sąmo-

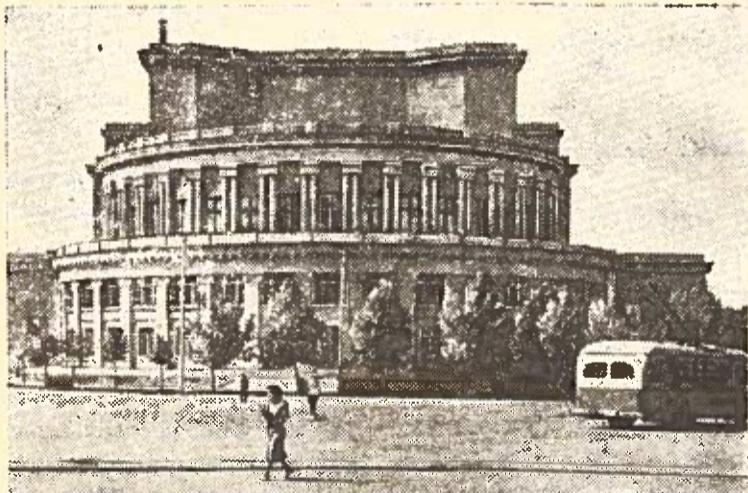
A. Karaliūnas

ju samdiniam — buržuazijs nės nuodytojai“ pasakoja. kaip kungių stengési išskverbt i darbo žmonių tarap, kurių įvairias organizacijas, i kurias stengési iutraukti darbo žmones, ypač moteris ir jaunimą, kad laikytu juos religinių prietarų vergovėje. Gausios religinės ir klerikalės organizacijos, kuriomis kungių reikalavo, kad darbo žmonės kantrai kęstų kapitalistinę priespaudą ir taikintys su visomis kapitalistinio išnaudojimo niekšbėmis, kad darbo žmonės atsisakyti nuo kovos dėl geresnio gyvenimo žemėje ir lauktų „laimės“ tik po mirties. Aktyvus kungių ir klerikalų dalyvavimas, organizuojant ir vykdant fašistinį perversmą Lietuvoje 1926 metais, dar kartą parodė, kad reakcingoji dvaisininkija yra pikčiausias liaudies priešas.

Hitlerinės okupacijos metais reakciniai katalikai dvaisininkai Lietuvoje atvirai išstojo kaip darbo žmonių žudikai. Jau pačiomis pirmomis karo dienomis arkivyskupas Skvireckas, vyskupas Brizgys, prelatas Šaulys paskelbė per radiją deklaraciją, kurioje pažymėjo, kad „dabar mūsų tautat prasideda naujas gyvenimas... kad mes, lietuvių, turime su dėkingumu pasitiketi mus išlaisvinusios hitleitnės kariuomenės parama... ir visokeriopai padėti vadiniams išlaisvintojams vykdyti jų misiją Lietuvoje, t. y. sunaikinti visa, kas lietuviška, kad vėliau Lietuvos žemėje galėtų įsikurti vokiškieji kolonizatoriai...“

Skyriuose „Klerikalizmas ir moteris“ ir „Jaunimo sąmo-

A. Karaliūnas

KULTŪRINÉ KRONIKA

Nuotraukoje: Tarybų Arménijos filharmonijos salė Erevane.
A. Nevezino (TASS) nuotrauka.

Naujos kaimo bibliotekos

EIŠIŠKĖS. Navokonyse, Kaniškėse, Tetėnuose ir Dainavos rajone atidarytos naujos kaimo bibliotekos. Kiekvienoje yra daugiau kaip po 1.000 knygų.

Pačiame pirmostomis darbo dienomis Dainavos bibliotekos vedėja dr. Smagina organizavo pasikalbėjimą su skaitytois apie Visasajunginė žemės ūkio parodą. Koliečiams savo įspūdžius pa-

pasakojo Maskvoje lankėtis apylinkės Tarybos pirmininkas dr. Tiškevičius.

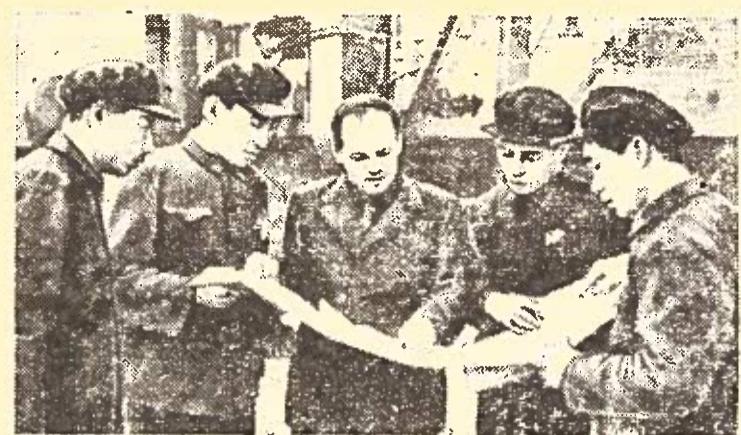
Dabar rajone vektą 17 kaimo bibliotekų. Rajono kultūros skyrius surengė kultūros švietimo darbuotojų dviejų dienų seminarą, kuriamo geriausiai bibliotekininkai papasakojo apie savo darbą. Buvo apsvarstyta šių metų ketvirtuojo ketvirčio darbo priemonių planas. (ELTA).

Žemės ūkio praktikai įgyja aukštąjį moksą

Lietuvos žemės ūkio akademijos neakivaizdiniame skyriuje studijuoją daugiau kaip 300 žemės ūkio specialistų. Siemet norinčių įgyti aukštąjį moksą neatitrūkstant nuo pagrindinio darbo agronomui, kolūkių pirmininkui, MTS inžinieriui ir mechanikui skaičius, palyginti su priešais metais, padidėjo beveik dvigubai.

Nuo rugėjo 1 d. mechanizavimo ir elektroenergetikos fakultete pradėjo mokyti Dambravos MTS traktorių brigados brigadininkas Adolfas Kubašinskas, Rozalimo MTS mechanikas Jonas Miežys, Tauragnų MTS inžinierius Vytautas Gružauskas ir kiti. Akademijos penktoko kurso studentų tarpe — Klaipėdos rajono „Latsvės“ kolūkio pirmininkas Stasė Danisevičiūtė, Baisogalos MTS vyresnysis agronomas Liudvikas Zizas, Pabiržės MTS direktorius Juozas Zabarauskas.

Diplomantai paliko glaudžių ryšį su akademijos katedromis, dirba kolūkuose ir tarybiniuose ūkioose mokslinių darbų. (ELTA).

LIAUDIES DEMOKRATIJOS ŠALYSE

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Cziamusų mieste (Cheiluncziano provincija) pastatyta elektros stotis, kurios statybai žymiai padėjo Tarybų Sajunga. Nuotraukoje: tarybinis specialistas su grupė vadovaujančiu naujos elektrinės darbuotoju. Iš kairės į dešinę — direktorius Van Gui-linis, inžinierius Van Czai-cinis, tarybinis inžinierius K. Makarovas, cecho viršininkas Čian Czin-vo. Dešinėje — vertėjas Zen Czinis. Ven Čunj-de (Sinchua agentūros) nuotrauka.

Nutarimas dėl Vengrijos ginkluotųjų pajėgų sumažinimo

BUDAPEŠTAS, IX. 7 d. Jos Liaudies Respublikos ginkluotųjų pajėgų skaičiu 20 tūkstančių žmonių.

Materialinės lėšos, atsipažaidavusios sumažinus ginkluotųjų pajėgas, bus panaudotos liaudies ūkui toliau vystyti ir socialiniams reikalams. Demobilizuotiemis kovojojams ir karininkams bus duotas darbas žemės ūkyje ir pramonėje bei kitose liaudies ūkio srityse ir įvairose įstaigose. (ELTA).

I VARŠUVĄ ATVYKO TARYBINĖ DELEGACIJA

VARŠUVA, IX. 7 d. sasajunginės kultūrinės ryšių su užsieniu draugijos delegacija su TSRS aukštojo mokslo ministru V. P. Je-liutinu atvyko Vi-

(ELTA).

TARPPARLAMENTINĖS SĄJUNGOS LENKIJO GRUPĖS PIRMININKO PAREIŠKIMAS

VARŠUVA, IX. 7 d. liaudies demokratijos šalių parlamentarai.

Konferencijos tema buvo taikaus tautų sambūvio sąlygos. Jau pats šios temos pasirinkimas rodo, kad visi parlamentarai domisi šia problema.

Sesijoje, pridurė Oskaras Langė, buvo nustatytas vertingi kontaktai tarp įvairių šalių parlamentarų.

(ELTA).

Redaktorius A. STAŠYS

Priimama prenumerata

naujam mėnesiniam žurnalui

„SOVIETSKAJA PEČATJ“

(„Tarybinė spauda“)

Žurnalas skirtas platiems žurnalistų, partinių darbuotojų ir tarybine spauda besidominčių asmenų sluoksniams

Prenumeratos kaina nuo spalio mėnesio iki metų galio — 10 rub. 50 kap.

Prenumerata priimama vi suose „Sajunginės spaudos“ skyriuose, o taip pat visose rajono ryšių skyriuose įstaigose.

„Pravdos“ leidykla

Nauji atidarytas

VABALNINKO ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKUMAS

PRATEŠIA ABITURIENTŲ PRIEMIMA

Technikumas ruošia agronomus ir zootechnikus. Mokslos trunka du metus.

Direktorius

EKRANAS

SAULUTĖ — „Šméklos“ palieka viršunes — 13—15 d. d.

JUODUPĖS KINOTEATRAS — „Klouno likimas“ — 14—15 d. d.